

Số: 131 /BC-BPC

Hà Nội, ngày 06 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO THẨM TRA
Hồ sơ trình Nghị quyết về các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở
trên địa bàn thành phố Hà Nội

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Pháp chế HĐND Thành phố đã tổ chức thẩm tra Hồ sơ trình Nghị quyết về các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở kèm theo Tờ trình số 419/TTr-UBND ngày 03/12/2024 của UBND thành phố Hà Nội. Ban Pháp chế báo cáo HĐND Thành phố nội dung thẩm tra như sau:

I. CĂN CỨ PHÁP LÝ VÀ SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT

1. Căn cứ pháp lý

Tại khoản 2 Điều 85, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022 quy định trách nhiệm của UBND cấp tỉnh “*Xây dựng, trình HĐND cùng cấp quyết định các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở*”.

- Tại điểm đ khoản 2 Mục II, Quyết định số 346/QĐ-TTg ngày 06/4/2023 của Thủ tướng Chính phủ về Quyết định ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở, quy định trách nhiệm của UBND xây dựng, trình HĐND “*Ban hành Nghị quyết của HĐND các cấp quyết định các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở trên địa bàn*”.

2. Sự cần thiết

Trong những năm qua, việc thực hiện Quy chế dân chủ¹ ở cơ sở trên địa bàn Thành phố đạt được nhiều kết quả tốt, góp phần thiết thực bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân, người lao động; phát huy quyền làm chủ của nhân dân, đưa đông đảo quần chúng nhân dân tham gia ngày một nhiều hơn vào công việc của nhà nước và xã hội. Nhiều hoạt động quản lý nhà nước được quy định công khai, minh bạch về thông tin góp phần để người dân tham gia

¹ Ban hành theo Chỉ thị số 30-CT/TW ngày 18/02/1998 của Bộ Chính trị (khoá VIII), Pháp lệnh số 34/2007-PL/UBTVQH11 về thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn; Nghị định số 04/2015/NĐ-CP ngày 09/01/2015 về thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước và đơn vị sự nghiệp công lập; Nghị định số 145/2020/NĐ-CP ngày 14/12/2020 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Bộ luật Lao động về điều kiện lao động và quan hệ lao động..

giám sát hoạt động của chính quyền; việc xây dựng hương ước, quy ước cho các khu dân cư, cộng đồng dân cư và hoạt động các hình thức tự quản của nhân dân như: Ban Thanh tra nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng đã góp phần phát huy các giá trị nhân văn truyền thống tốt đẹp; nhiều hoạt động quản lý chính quyền địa phương, cơ quan nhà nước đã được lấy ý kiến của người dân, người lao động đã góp phần tạo sự đồng thuận từ trong xây dựng quy định, chính sách đến tổ chức thực hiện các hoạt động quản lý nhà nước; công tác tiếp dân, xử lý đơn thư và giải quyết khiếu nại, tố cáo được quan tâm chỉ đạo quyết liệt; công tác cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh đạt được kết quả tích cực, mối quan hệ giữa Nhân dân và chính quyền các cấp được củng cố, niềm tin của Nhân dân với Đảng và Nhà nước và chế độ được nâng cao; khối đại đoàn kết toàn dân được củng cố và giữ vững...

Tuy nhiên bên cạnh đó, vẫn còn một số tồn tại, hạn chế trong thực hiện quyền dân chủ của nhân dân như: Việc giải quyết những tâm tư nguyện vọng, những vấn đề bức xúc trong Nhân dân có lúc, có nơi, có lúc còn chưa kịp thời; nội quy, quy chế, xây dựng, thương lượng và ký kết thỏa ước lao động tập thể ở một số đơn vị, tổ chức có sử dụng lao động còn nhiều nội dung chưa phù hợp với quy định của pháp luật, chưa thực sự bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng, hợp pháp của người lao động; Việc thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở ở nhiều doanh nghiệp, đơn vị còn hình thức; Hoạt động của một số Ban Thanh tra Nhân dân, Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng còn thiếu chủ động, hình thức, chưa có nhiều kiến thức, kinh nghiệm trong giám sát các công trình, dự án xây dựng trên địa bàn...

Để tiếp tục thực hiện hiệu quả chủ trương, quan điểm chỉ đạo của Đảng về xây dựng chính quyền, Nhà nước của dân, do dân, vì nhân dân, khắc phục những hạn chế trong tổ chức thực hiện dân chủ ở cơ sở trong thời gian vừa qua và thực hiện đúng quy định của Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở, việc UBND trình HĐND Thành phố ban hành Nghị quyết về các biện pháp bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở là đủ căn cứ pháp lý, cần thiết và đúng thẩm quyền của HĐND Thành phố.

II. HỒ SƠ TRÌNH DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

1. Về Hồ sơ và thể thức dự thảo Nghị quyết: Hồ sơ dự thảo Nghị quyết gồm: Tờ trình, dự thảo Nghị quyết và bản tổng hợp ý kiến góp ý của các cơ quan, đơn vị có liên quan *(có 81 đơn vị có ý kiến tham gia, trong đó có 72 đơn vị nhất trí Dự thảo; 9 đơn vị có ý kiến tham gia, đơn vị chủ trì lập hồ sơ dự thảo nghị quyết đã có giải trình, tiếp thu cụ thể)*.

2. Dự thảo Nghị quyết đã được báo cáo Ban Thường vụ, Thường trực Thành ủy thông nhất thông qua. Ban Pháp chế nhận thấy: thành phần hồ sơ xây dựng Nghị quyết, thể thức văn bản là chặt chẽ, đầy đủ, đúng quy định của pháp luật, quy trình xây dựng đảm bảo đúng quy định và quy chế làm việc của Thành phố.

III. Ý KIẾN THẨM TRA CỦA BAN PHÁP CHẾ

1. Thống nhất với 03 nguyên tắc bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở. Nội dung các nguyên tắc này đảm bảo sự phù hợp với thể chế hoạt động của Hệ thống chính trị nước ta; thống nhất chặt chẽ với các nguyên tắc thực hiện dân chủ ở cơ sở được quy định trong Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở; phù hợp với phương thức thực hiện dân chủ ở cơ sở, đảm bảo phát huy hiệu quả cao nhất các biện pháp thực hiện dân chủ ở cơ sở trong thời gian tới.

2. Ban cơ bản thống nhất với 5 mục tiêu thực hiện dân chủ ở cơ sở. Các mục tiêu này đã cơ bản bám sát vào các biện pháp thực hiện dân chủ ở cơ sở được quy định tại Điều 8 Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở. Việc xác định các mục tiêu này nhằm khắc phục những hạn chế trong thực hiện dân chủ ở cơ sở trên địa bàn Thành phố trong thời gian qua.

3. Thống nhất với 05 nhóm biện pháp trong dự thảo Nghị quyết. Các nhóm giải pháp này là đầy đủ, toàn diện và là sự cụ thể hóa các biện pháp thực hiện dân chủ ở cơ sở được quy định tại Điều 8 Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở và phù hợp với thực tiễn của Thành phố

4. Các nội dung đề nghị xem xét, làm rõ:

4.1. Đề nghị cân nhắc chỉnh sửa tiêu đề của Điều 2 là Chỉ tiêu các biện pháp bảo đảm thực hiện ở cơ sở đề thống nhất về nội hàm của quy định trong Điều và thống nhất với phạm vi điều chỉnh của Nghị quyết.

4.2. Nghiên cứu quy định rõ hơn chỉ tiêu tại điểm c khoản 2 Điều 1, cụ thể: *100% cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức có sử dụng lao động ứng dụng công nghệ thông tin trong thực hiện dân chủ ở cơ sở*. Vì hiện nay, thực hiện chỉ đạo và yêu cầu của Trung ương và Thành phố, nhu cầu của xã hội, các cơ quan, đơn vị, địa phương và tổ chức có sử dụng lao động đều đã ứng dụng công nghệ thông tin và từng bước thực hiện chuyển đổi số trong các hoạt động của mình.

4.3. Xem xét bổ sung chỉ tiêu 100% các cơ quan, đơn vị xây dựng Quy chế thi đua, khen thưởng để đảm bảo việc xét thi đua, khen thưởng được công khai, minh bạch, thực hiện thống nhất, công bằng, có xem xét tính đặc thù công việc trong mỗi các cơ quan, đơn vị.

IV. ĐỀ NGHỊ UBND THÀNH PHỐ

Căn cứ vào kết quả giải trình của UBND Thành phố, sau khi dự thảo Nghị quyết được Hội đồng nhân dân Thành phố xem xét thông qua, đề nghị UBND Thành phố quan tâm thực hiện một số nhiệm vụ sau:

1. Tiếp tục quán triệt, tuyên truyền rộng rãi dưới nhiều hình thức Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở và Nghị quyết này của HĐND Thành phố; đồng thời, chỉ đạo, giao trách nhiệm Thủ trưởng, người đứng đầu các cơ quan, đơn vị thường

xuyên tạt kiểm tra và tổ chức kiểm tra các cơ quan, đơn vị, tổ chức trực thuộc việc thực hiện Nghị quyết đảm bảo khách quan, tránh hình thức.

2. Trong quá trình tổ chức thực hiện, nếu phát sinh những hạn chế trong việc thực hiện Nghị quyết thì kịp thời tổng hợp, báo cáo HĐND Thành phố xem xét, quyết định.

Ban Pháp chế kính trình HĐND Thành phố xem xét quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên (để báo cáo);
- Thường trực Thành ủy (để báo cáo);
- Thường trực HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Các đại biểu HĐND Thành phố;
- VP Đoàn ĐBQH&HĐND Thành phố;
- Sở Nội vụ, VP UBND Thành phố;
- Lưu: VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Duy Hoàng Dương